

bodem

tijdschrift over duurzaam bodembeheer
jaargang 28 • nummer 2 • april 2018

- Bodem staat op de internationale agenda
- **Transities realiseren met Duurzaam Bodem- en Landgebruik**
- Samen bodemkennis ontwikkelen in Europa

Colofon

bodem

Redactie

dr. M. Rutgers, voorzitter
mw. Ir. N. Bal
drs. P. del Castillo
dr. W.J. Chardon
Ir. M.P.T.M. de Cleen
drs. M.H.M. van Gelderen
drs. A.A. de Groof
drs. A.F. Peekel
drs. S.P. Wijn
Ing. T.J. Verschoor Msc

Redactie-rubrieken

Mr. J.J. Hoekstra
Drs. S. Keuning
Mr. W.B. Kroon
Ir. S. Mantel
Mr. G.A. van der Veen
Drs. M. Vergeer

Bladmanager

Monique van der Woude
monique.v.d.woude@wolterskluwer.com

Uitgever

J.W. Ham, jan-wessel.ham@wolterskluwer.com

Verschijsing

6 maal per jaar.

Abonnementen

Raadpleeg voor de abonnementsmogelijkheden en de bijbehorende prijzen: www.wolterskluwer.nl/shop

Klantenservice

Onze klantenservice kunt u bereiken via:
www.wolterskluwer.nl/klantenservice

Advertentiedeelname

Cross Media Nederland
Bart de Wilde
Tel: 010-7420549
bart@crossmedianederland.com

Aanvullende informatie

Bodem is een tijdschrift voor informatie uitwisseling en discussie over duurzaambodembeheer

Auteursrecht

Alle rechten in deze uitgave zijn voorbehouden aan Wolters Kluwer Nederland B.V. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wolters Kluwer. Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van art. 16h t/m 16m Auteurswet jo. Besluit van 27 november 2002, Stb. 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (Postbus 3051, 2130 KB).

Disclaimer

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en Wolters Kluwer geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor gevolgen hiervan.

Algemene voorwaarden en privacy statement

Op alle aanbiedingen en overeenkomsten van Wolters Kluwer Nederland B.V. zijn van toepassing de Algemene Voorwaarden van Wolters Kluwer Nederland B.V. U kunt deze raadplegen via: www.wolterskluwer.nl/algemene-voorwaarden. Wolters Kluwer legt de gegevens van abonnees vast voor de uitvoering van de overeenkomst. Wolters Kluwer kan daarbij gebruik maken van diensten van derden. Het privacybeleid van Wolters Kluwer met betrekking tot persoonsgegevens is raadpleegbaar via: www.wolterskluwer.nl/privacy-cookies.

Standaardpublicatievoorwaarden

Op iedere inzending van een bijdrage of informatie zijn van toepassing de Standaardpublicatievoorwaarden van Wolters Kluwer Nederland BV, gedeponeerd ter griffie van de Rechtbank Amsterdam onder nr. 121/2004. De Standaardpublicatievoorwaarden kunt u raadplegen via: www.wolterskluwer.nl/algemene-voorwaarden.

ISSN 0925-1650

www.wolterskluwer.nl

Inhoud

- 4 Van de redactie
- 5 *Limosa limosa*
Sytze Keuning
- 6 Bodem staat op de internationale agenda
Margot de Cleen en Co Molenaar
- 9 SOILS4EU
Linda Maring en Maaike Blauw
- 12 Van duurzaam bodembeheer naar Land Stewardship
Lida Schelwald-van der Kley en Hans Slenders
- 14 Transitie realiseren met Duurzaam Bodem- en Landgebruik
Gerben Mol, Margot de Cleen, Co Molenaar, Saskia Keesstra, Saskia Visser en Joop Okx
- 17 JongSTRONG geeft de pen aan...
Jernick Nelen: Nederland en Vlaanderen een bodemwereld van verschil?
- 18 Samen bodemkennis ontwikkelen in Europa
Sandra Boekhold, Linda Maring, Jos Brils, Nele Bal, Margot de Cleen en Co Molenaar
- 21 Van de regen in de drup
Bram de Borst, Matthijs Bouwknegt, Guido van de Coterlet, Boudewijn Fokke, Wouter Pronk en John Vijgen
- 24 Van afvalstof naar grondstof
Jan Frank Mars, Fons van de Sande, Eddy Wille en Annick Vastiau
- 27 De Lage Landen ontmoeten elkaar op Bodembreed
Nele Bal, Johan Ceenaeme en Margot de Cleen
- 30 TerraenVision: een nieuw netwerk
Margot de Cleen en Co Molenaar
- 32 Bodemverdichting in Nederland en de gevolgen daarvan
Annelies de Graaf
- 34 Juridisch Actueel
Wilbert Kroon

Coverbeeld: Shutterstock